

HOE ZIET ONS ANTI-PESTPROTOCOL ERUIT?

1. Uitleg over het belang van een anti pestprotocol

Met dit anti-pestprotocol willen we als school laten zien dat we pesten serieus nemen en dat het wordt aangepakt. In dit protocol geven we ook aan hoe we vooral preventief te werk proberen te gaan om zo te investeren in een veilige leeromgeving en een veiligheidsgevoel bij alle leerlingen te bevorderen. Dat neemt niet weg dat pesten op elke school kan voorkomen, dus ook bij ons. Ons anti-pestprotocol geeft kinderen, leerkrachten en ouders duidelijkheid over hoe er gehandeld wordt wanneer er gepest wordt.

2. Wat doet de school aan preventie?

Een positieve groepsaankpak is een krachtig preventief middel. OBS Vleuterweide start daarom elk schooljaar met Grip op de Groep en werkt hiermee schoolbreed aan een veilig en positief groepsklimaat. Verder zetten wij de methode Vreedzame school (o.a. gouden regels) in en nemen we twee keer per jaar het sociaal emotionele leerlingvolgsysteem ZIEN af. Als eventuele aanvulling worden de veiligheidsmeter en het sociogram afgenomen. Leerkrachten kunnen ook handelingstips uit de resultaten van deze signaleringsinstrumenten halen en in de groep inzetten. De Vreedzame School is een door de overheid goedgekeurde programma. Het is een algemeen preventief programma dat zich richt op sociale vaardigheden. Het kan als zodanig ook preventief en curatief bijdragen aan het voorkomen en verminderen van pesten.

3. Hoe zet de school het sociaal emotioneel leerlingvolgsysteem in bij de aanpak van pesten?

Twee keer per jaar wordt het leerlingvolgsysteem ZIEN afgenomen door de leerkrachten. De leerkracht kan handelingstips inzetten voor de groep en de individuele leerling als onderdeel van de groepsaankpak tegen pesten.

4. Welke methode heeft de school voor sociaal-emotionele ontwikkeling of specifiek de aanpak van pesten?

OBS Vleuterweide is een Vreedzame school en volgt als zodanig de lessenserie uit de methode. Onze anti-pest aanpak is de supportgroep aanpak ; Van Pesten naar Samenwerken" van Sue Young. Een aantal leerkrachten heeft zich verdiept in de support aanpak. Zij zullen ingezet worden, wanneer de aanpak van start moet gaan.

5. Hoe wordt dagelijks aandacht gegeven aan een positief klimaat?

OBS Vleuterweide is een Vreedzame school en van kinderen, groepsleerkrachten en ouders wordt verwacht dat ze met iedereen op een vreedzame manier omgaan, waarbij verschillen worden geaccepteerd. De Vreedzame school heeft veel lessen waar we op kunnen voortbouwen. Met conflict oplossen zoeken we hierbij naar een win-win situatie. Tevens worden in de grote pauze de mediators -speciaal hiervoor getrainde leerlingen uit groep 7 of 8- ingezet die bij conflicten door de kinderen om hulp gevraagd kunnen worden. We geven elkaar opstekers door middel van een opstekerketting, bij bijvoorbeeld de groepen 1-2, en hebben een opstekerbord in de groep. In elke groep hebben de kinderen een taak (bv planten water geven) zodat we samen zorgen voor een veilige en prettige omgeving voor iedereen. Hierbij is het voor alle teamleden van OBS Vleuterweide ook van belang dat men zich zorgvuldig uitlaat over kinderen en ouders.

6. Welke omgangsregels zijn er en hoe worden die levend gehouden?

Vanuit de visie van onze school zijn respect, verantwoordelijkheid en samenwerken onze uitgangspunten. Met de Vreedzame school als leidraad zijn wij verantwoordelijk voor onze groep en onze school. Hierbij horen onze zes gouden regels (opgesteld door leerlingen):

We horen als school bij elkaar en sluiten niemand buiten

We helpen elkaar

We behandelen een ander zoals we zelf behandeld willen worden

We zorgen samen dat alle materialen altijd netjes opgeruimd zijn

Elke mening telt en het spreekt vanzelf dat we samen besluiten nemen

We komen hier op school om te leren

7. **Uitgangspunten van de school, als het om pesten gaat:**

Onze school wil dat elk kind zich veilig voelt en dat alle kinderen op een positieve manier met elkaar omgaan. De school treedt dan ook op tegen pesten middels het pestprotocol zodat een duidelijk signaal wordt afgegeven dat pesten op school niet getolereerd wordt. Hierbij willen we ervoor zorgen dat elk kind gedrag leert, waarbij het op een goede, positieve manier zijn grenzen kan aangeven.

8. **Wat wordt onder pesten verstaan?**

Pesten is het systematisch uitoefenen van psychisch of fysiek geweld tegen iemand die minder goed of niet in staat is om zichzelf te verdedigen. Digitaal pesten is hierbij een nieuwe vorm. Pesten is niet alleen schadelijk voor de slachtoffers, maar ook voor de pester zelf en zelfs voor de omstanders die zich passief opstellen of bijdragen aan het pesten.

9. **Uitleg over de rollen bij pesten**

Pesten kan gezien worden als een groepsproces. De meeste kinderen zijn er niet actief bij betrokken, maar ze zijn wel getuige van pestgedrag. Bij pesten is er sprake van een pester die zogenaamde 'helpers' heeft, een gepeste en omstanders die meestal niet actief betrokken zijn.

10. **Wat zijn signalen voor een peestsituatie?**

1. *Primaire signalen:*

- de gepeste kinderen worden vaak op een gemene manier geplaagd, bespot en gekleineerd;
- ze worden uitgelachen op een spottende en onvriendelijke manier;
- ze worden fysiek aangepakt en kunnen zich hier niet adequaat tegen verweren;
- ze zijn betrokken bij ruzies waarbij ze zich niet kunnen verdedigen;
- hun bezittingen worden beschadigd;
- ze vertonen blauwe plekken, schrammen, gescheurde kleding,....

2. *Secundaire signalen:*

- de gepeste kinderen zijn vaak alleen, ze lijken geen vrienden te hebben;
- ze worden als laatste gekozen, bijvoorbeeld bij het vormen van groepjes;
- ze proberen dicht bij de leerkracht te blijven;
- ze geven een angstige en onzekere indruk;
- ze zien er bang, ongelukkig, neerslachtig en huilerig uit;
- ze vertonen een plotselinge of geleidelijke verslechtering in schoolresultaten.

11. **Welke stappen worden er gezet als er gepest wordt?**

Stap 1 Signaleren van pestgedrag

Een leerling, een ouder of een leerkracht signaleert pestgedrag. De groepsleerkracht wordt hier onmiddellijk van op de hoogte gebracht.

Stap 2 De getrainde leerkracht start direct met de supportgroepaanpak.

De groepsleerkracht geeft aan de ouder en leerling aan dat het signaal is opgepakt, en dat er direct actie op wordt ondernomen. Vervolgens begint de leerkracht die hiervoor opgeleid is, met de vijf stappen van de supportgroepaanpak. Gedurende de hele interventie worden er geen veronderstellingen gedaan over wat er gebeurd is.

1. Een gesprek met de leerling die ondersteuning nodig heeft

Doel is om uit te vinden wie hij of zij op het moment lastig vindt om mee om te gaan, welke andere kinderen in de buurt zijn als ze het moeilijk hebben en wie zijn of haar vriend is of vrienden zijn. Deze kinderen wordt gevraagd om deel te nemen aan de supportgroep.

De ouders van de gepeste leerling worden geïnformeerd over de supportgroepaanpak.

2. Bijeenkomst met de supportgroep

Het doel is om de leden te laten weten dat hun hulp nodig is, zodat een medeleerling ook gelukkig is op school en om ideeën te inventariseren over hoe deze leerling geholpen kan worden. De ideale groep bestaat uit vijf tot acht leerlingen.

3. Tweede gesprek met de leerling

Doel is om te evalueren wat in de afgelopen week beter is gegaan.

4. Individuele gesprekken met de leden van de supportgroep

Doel is om te evalueren wat goed is gegaan. Er kunnen nog een paar gesprekken volgen zodat het patroon van interactie blijvend veranderd is. Het criterium om de groep te beëindigen is dat iedereen het erover eens is dat het kind nu gelukkig is op school: het kind zelf, de leden van de groep, medewerkers van de school en de ouders.

5. Ouderbetrokkenheid

Doel is om ouders van de gepeste leerling te informeren wat de supportgroepaanpak inhoudt. Daarnaast krijgen ze regelmatige updates van de groepsleerkracht over hoe dingen zich ontwikkelen en ze worden betrokken bij het evalueren van vooruitgang. Ook de ouders van de kinderen die deelnemen aan de supportgroepaanpak worden geïnformeerd. Wanneer blijkt dat de supportgroepaanpak niet effectief is geweest voor het kind, wordt het zorgteam, bestaande uit de ib-ers, ingeschakeld. Binnen het zorgteam wordt, in samenwerking met de ouders en de leerling, gekeken naar een andere aanpak. Ook zal er aandacht voor nazorg aan de pester besteed worden.

12. Welke afspraken zijn er gemaakt?

Zowel ouders, als leerkrachten en leerlingen kunnen pestgedrag signaleren. Wanneer de leerkracht het signaal krijgt zal hij of zij hierover in gesprek gaan met het kind en indien nodig, ouders.

Vanuit de informatie van het kind en ouders, en door het professionele oog van de leerkracht, zal een inschatting gemaakt worden van de situatie waarin het kind zich bevindt.

Wanneer de leerkracht de situatie inschat als een pest-situatie, wordt de supportgroepaanpak ingezet, in samenspraak met de anti-pest-coördinator. Hier kunnen supportgroep-opleiders voor benaderd worden. Naar de ouders wordt door de desbetreffende groepsleerkracht(en) duidelijk gecommuniceerd wat er gebeurd. Per situatie wordt bekeken door de leerkrachten en het zorgteam, wat een passende maatregel is, mocht het pestgedrag aanhouden en voor de betreffende leerlingen komt een notitie in het Leerlingvolgsysteem ParnasSys.

13. Is er sprake van een vijfsporenbeleid?

Op OBS Vleuterweide zien wij de aanpak tegen pesten als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van schoolleiding, leerkrachten, ouders, leerlingen; zowel de gepeste leerling, als de pester. Het zogenaamde vijfsporenbeleid. Wanneer we signalen krijgen van pestgedrag, zal de leerkracht dit serieus nemen en een gesprek met leerling en ouders hebben. Als vervolgactie nodig is, zal de leerkracht de anti-pestcoördinator op de hoogte stellen. De pestcoördinator licht schoolleiding in. Eén van de leerkrachten die zich verdiept heeft in de groepsaanpak, start met de supportgroep aanpak "van pesten naar samenwerken". Met deze aanpak zullen gepeste, pester, groep en ouders een eigen aandeel en verantwoordelijkheid hebben om het leer- en leefklimaat op school weer positief en veilig te maken. Het schoolteam zal op de hoogte worden gesteld dat de supportgroep aanpak in een klas is gestart. In preventieve sfeer zal elke leerkracht in de klas weer extra aandacht geven aan het samen werken aan een veilige en prettige omgeving voor iedereen.

14. Wie is de anti-pestcoördinator op school?

Op zowel locatie Teunisbloem als locatie Passiebloem is een anti-pestcoördinator aangesteld (zie hiervoor de schoolgids).

15. Informatie voor ouders. Wat zijn signalen dat een kind wordt gepest of zelf pest? Wat kunnen ouders doen?

Allereerst lopen we als school tegen het verschil van pesten en plagen aan. Bij plagen gaan we er van uit dat beide betrokken kinderen deze acties niet als bedreigend of als vervelend ervaren. Bij pesten is dit wel het geval en gebeurt het stelselmatig. OBS Vleuterweide wil voor alle kinderen een veilige school zijn. Dit betekent dat de school expliciet stelling neemt tegen pestgedrag.

Als een kind gepest wordt wil het meestal niet naar school. Het kind zal een smoes hebben om niet naar school te hoeven gaan. Bijvoorbeeld het kind geeft aan dat het buikpijn heeft. Ouders kunnen als eerste in gesprek met hun kind om er achter te komen wat er speelt in de klas. De ouders informeren zo snel mogelijk de leerkracht zodat ze samen een oplossing kunnen zoeken. Het is niet de bedoeling dat ouders elkaar aanspreken op het gedrag van hun kinderen.

De support-groeps-aanpak is een oplossingsgerichte aanpak bij pestgedrag op school die we hier voor inzetten. Volgens het principe van de oplossingsgerichte aanpak is een win-winuitkomst de beste van alle mogelijkheden en heeft deze uitkomst de grootste kans op een blijvende oplossing.

16. Tot slot.

Problemen waar we tegenaan zouden kunnen lopen is de vraag: is dit pestgedrag of is dit plaaggedrag. We nemen echter elk signaal heel serieus. Ook is het voor ons belangrijk om goed te blijven letten op het verantwoordelijkheidsgevoel van leerlingen die in de supportgroep zitten. Het lijkt soms of de leerlingen uit de supportgroep zich helemaal verantwoordelijk gaan voelen voor het geluk van de gepeste leerling en dat is niet de bedoeling. Goede nazorg (voor de gepeste leerling, de leerling die heeft gepest en de supportgroep-leerlingen) na het afhandelen van een peestsituatie is ook erg belangrijk.